
Antopäivä: 17.06.2015 Voimaantulopäivä: 01.07.2015 Voimassa: Toistaiseksi

Säädösperusta:
Laki Liikenteen turvallisuusvirastosta 863/2009

Muutostiedot:

Soveltamisala:
O-luokan ajoneuvot

Sisällysluettelo

Hinattavan laitteen rekisteröintikatsastus ja yksittäishyväksyntä	2
1. Ohjeen tarkoitus ja sisältö	2
2. Hinattavan laitteen määritelmä	2
3. Rekisteröintivelvollisuus	2
4. Rekisteröintikatsastuksen tai yksittäishyväksynnän suorittaminen	2
5. Ennen 29.4.2009 käyttöönotetut hinattavat laitteet	2
5.1 Valmistenumero	3
5.2 Ajoneuvoluokka	3
5.3 Ajoneuvoryhmä.....	3
5.4 Merkki	3
5.5 Käyttöönottopäivämäärä	3
5.6 Mitta- ja massatiedot.....	3
5.7 Päällirakenne	3
5.8 Muut tekniset tiedot.....	3
6. 29.4.2009 tai sen jälkeen käyttöönotetut hinattavat laitteet	3
7. Valmistenumero	4
8. Hinattavan laitteen kytkennän hyväksyminen	4
8.1 Hinattavan laitteen kytkennän hyväksyntä (erikoiskuljetusasetus 13 §)	4
8.2 Kytkenäkatsastus (ajoneuvolaki 62 § ja asetus ajoneuvojen hyväksynnästä 29 §)....	4
9. Mitkä eivät ole hinattavia laitteita?	5
9.1 Siirtoakselisto (katso myös liite 2).....	5
9.2 Kaapelikelavaunu	5
9.3 Soppatykki	6
9.4 Välivaunu	6
10. Jarruton hinattava laite	6
11. Ohjeen voimaantulo ja sovellusalue	7

Hinattavan laitteen rekisteröintikatsastus ja yksittäishyväksyntä

1. Ohjeen tarkoitus ja sisältö

Ohjeen tarkoituksena on selventää autolla vedettävien hinattavien laitteiden rekisteröintikatsastuksessa ja yksittäishyväksynnässä käytettäviä menettelyjä. Ohje ei koske muita kuin autolla vedettäviä hinattavia laitteita. Hinattavan laitteen rekisteröinnistä on laadittu erillinen Liikenteen turvallisuusviraston ohje TRAFI/5517/03.04.03.02/2015.

2. Hinattavan laitteen määritelmä

Hinattava laite on auton perävaunu (O1- O4 luokka) tai muuhun moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kuin autoon kytkettävä hinattava ajoneuvo, jota ei ole tarkoitettu henkilöiden tai tavaroiden kuljetukseen eikä matkailuun (ajoneuvolaki 17 §).

3. Rekisteröintivelvollisuus

Uutena käyttöönotettavat autoon kytkettävät hinattavat laitteet on pitänyt rekisteröidä 1.1.2011 alkaen. Tätä ennen käyttöönotettujen hinattavien laitteiden rekisteröinti on ollut mahdollista 1.1.2011 alkaen, ja kaikkien tieliikenteessä käytettävien autoihin kytkettävien hinattavien laitteiden tulee olla rekisteröity 1.1.2015 alkaen (laki ajoneuvolain muuttamisesta 226/2009, voimaantulo 29.4.2009). Muulla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla kuin autolla vedettäviä hinattavia laitteita ei rekisteröidä, eikä myöskään esitetä rekisteröintikatsastukseen tai yksittäishyväksyntään.

4. Rekisteröintikatsastuksen tai yksittäishyväksynnän suorittaminen

Ajoneuvo on esitettävä hyväksyttäväksi rekisteröintikatsastukseen tai yksittäishyväksyntään. Hyväksynnän suorittaja voi kuitenkin erityisestä syystä anoa lupaa Liikenteen turvallisuusvirastosta katsastuksen suorittamiseksi toimitilojen ulkopuolella. Määräaikaiskatsastusvelvollisuus ei koske hinattavia laitteita (VN:n asetus liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta, 237/2009), joten käytettynä rekisteröintikatsastukseen esitettävälle ajoneuvolle ei tehdä määräaikaiskatsastusta vastaavaa kunnontarkastusta.

5. Ennen 29.4.2009 käyttöönotetut hinattavat laitteet

Ennen 29.4.2009 käyttöönotetut autoon kytkettävät hinattavat laitteet täytyi rekisteröintikatsastaa ja rekisteröidä viimeistään 31.12.2014. Hinattavan laitteen tekniset vaatimukset määräytyvät ajoneuvon ensimmäisen käyttöönottoajankohdan mukaisesti. Ajoneuvon ensimmäisestä käyttöönotosta tulee esittää luotettava selvitys. Ajoneuvon omistaja antaa selvityksen hinattavan laitteen käyttöönottopäivämäärästä Trafin lomakkeella (liite1), jos muita dokumentteja ei ole jäljellä.

Hinattavasta laitteesta on merkittävä rekisteröintikatsastuksessa KATSA-järjestelmään vähintään seuraavat tiedot:

5.1 Valmistenumero

5.2 Ajoneuvoluokka

Luokaksi merkitään O1-O4 riippuen kokonaismassasta, joka muodostuu akseleiden kautta tiehen kohdistuvista massoista.

5.3 Ajoneuvoryhmä

Ensimmäiseksi ajoneuvoryhmäksi merkitään perävaunulaji (keskiakseliperävaunu, puoliperävaunu tai varsinainen perävaunu), toiseksi ajoneuvoryhmäksi merkitään hinattava laite, mahdolliseksi kolmanneksi ajoneuvoryhmäksi muu tarkentava tieto esim. erikoiskuljetusperävaunu.

5.4 Merkki

5.5 Käyttöönottopäivämäärä

Selvitetään ajoneuvon omistajan antamasta selvityksestä.

5.6 Mitta- ja massatiedot

Rekisteriin merkitään omamassa, tieliikennemassa ja teknisesti suurin sallittu massa sekä vastaavat akseli- ja telimassat. Omamassa punnitaan, joka voi sisältää työssä tarvittavia varusteita.

Tieliikennemassat määritellään omamassan perusteella, jolloin tieliikennemassa = omamassa.

Tekniset massat otetaan valmistajan kilvestä tai muusta luotettavasta dokumentista (valmistajan todistus, tyyppihyväksyntätodistus, tai muu vastaavan tason selvitys). Jos teknisiä massoja ei ole saatavilla, voidaan käyttää niiden sijaan punnittuja massoja tai jättää ko. kentät tyhjiksi.

Kaikki mitat merkitään (esim. akseliväli(t), pituus, leveys ja korkeus)

5.7 Päällirakenne

Merkitään esimerkiksi työmaavaunu (työmaakoppi), kaapelikelavaunu, hakkuri tai murskain jne.

5.8 Muut tekniset tiedot

Pyritään merkitsemään mahdollisimman täydellisinä, esim. rengaskoot, mahdolliset työssä tarvittavat varusteet, yms.

Rekisteröintikatsastuksessa tarkastetaan käyttöönottoajankohdan mukaisten pakollisten varusteiden olemassaolo, mutta ajoneuvolle ei tehdä kunnontarkastusta. Ajoneuvon teknisestä vaatimustenmukaisuudesta (jarrut, perävaunun kytkinlaitteet, jne) ei myöskään vaadita erillisiä dokumentteja.

6. 29.4.2009 tai sen jälkeen käyttöönotetut hinattavat laitteet

29.4.2009 tai sen jälkeen ensimmäisen kerran käyttöön otettava autolla vedettävä hinattava laite on rekisteröitävä ennen käyttöä tiellä.

Rekisteröinnin edellytyksenä on yksittäishyväksyntä, tai tyyppihyväksytylle ajoneuvolle rekisteröintikatsastus tai ennakoilmoitus.

Rekisteröintikatsastus voidaan myös tehdä jo käytössä olevalle

tyyppihyväksymättömälle hinattavalle laitteelle, mikäli ensimmäisestä käyttöönotosta esitetään luotettava selvitys.

Autolla vedettävään hinattavaan laitteeseen sovelletaan samoja vaatimuksia kuin auton perävaunuihin. Jos autolla vedettävä hinattava laite ylittää tieliikenteessä yleisesti sallitut mitta- tai massarajat, ajoneuvolle on haettava Trafilta erikoiskuljetuksista ja erikoiskuljetusajoneuvoista annetun asetuksen 786/2012 jäljempänä erikoiskuljetusasetus mukainen poikkeuslupa rekisteriin merkitsemistä varten.

Yksittäishyväksynnässä ja rekisteröintikatsastuksessa on esitettävä ja kirjattava KATSAan vastaavat ajoneuvon tekniset tiedot kuin muusta perävaunusta. Tieliikennemassat määritellään omamassan perusteella, joka voi sisältää työssä tarvittavia varusteita. Lisäksi erikoisehtoihin on kirjattava ajoneuvon päällirakenteen tyyppi (esimerkiksi työmaavaunu, hakkuri tai murskain).

7. Valmistenumero

Kaikissa autoon kytkettävissä hinattavissa laitteissa, myös ennen 29.4.2009 käyttöönotetuissa, on oltava valmistenumero.

Jos ajoneuvossa ei ole valmistenumeroa, katsastustoimipaikka antaa sellaisen. Tällaisen katsastustoimipaikan antaman valmistumeron 10 merkki tulee vastata rekisteröintikatsastusvuotta eikä hinattavan laitteen todellista valmistusvuotta. Valmistenumero tulee olla meistettyä ajoneuvon runkoon alkaen käyttöönotosta 4.1.1961.

8. Hinattavan laitteen kytkennän hyväksyminen

8.1 Hinattavan laitteen kytkennän hyväksyntä (erikoiskuljetusasetus 13 §)

Hinattavan laitteen kytkennän tulee olla katsastustoimipaikan hyväksymä jos yhdistelmän pituus ylittää 22,00m tai leveys tai korkeus ylittää tiellä yleisesti sallitut mitat tai hinattava laite on ylimassainen (erikoiskuljetusasetus 13 § tai sitä aikaisempi liikenneministeriön päätös 1715/1992 13 §).

Hinattavan laitteen erikoisehtoihin (Osa-alue: Yleinen) merkitään vaatimus vetoauton kytkinlaitteiden sopivuudesta hinattavan laitteen kytkinlaitteisiin ja muista mahdollisista rajoituksista (vähintään vetoautolta vaadittu vetopöytämassa ja vetopöydän koko).

Tämä vastaa entistä käytäntöä hinattavien laitteiden kytkennästä ja kytkinlaitteiden lujuudesta annettua todistusta. Aiemmin annettu kytkentätodistus on kelvannut rekisteröimättömille hinattaville laitteille niiden rekisteröintiajankohtaan saakka.

8.2 Kytkentäkatsastus (ajoneuvolaki 62 § ja asetus ajoneuvojen hyväksynnästä 29 §)

Hinattavan laitteen kytkentäkatsastuspakko koskee sekä erikoiskuljetukseen hyväksyttäviä hinattavia laitteita (ylimassainen tai -mittainen) että sellaisia hinattavia laitteita joiden kytkinlaitteet, jarru- ja sähköliittimet poikkeavat yleisesti käytössä olevista. Myös ulkomailta käytettynä maahantuotu hinattava laite tulee esittää kytkentäkatsastukseen ajoneuvolain 62 § edellytysten täyttyessä.

KytKentäkatsastusvaatimus ei kuitenkaan koske hinattavaa laitetta jonka kytkentä on hyväksytty erikoiskuljetussäädösten (786/2012 tai 1715/1992) 13 §:n mukaisesti ennen 1.1.2015. Merkintä kytkentäkatsastuksesta tehdään vain hinattavan laitteen rekisteritietoihin. KytKentää ei yksilöidä vetoautolle. Ajoneuvolain 62 § mukainen kytkentäkatsastus korvaa erikoiskuljetusasetuksen 786/2012 13 § tai sitä aikaisemman päätöksen mukaisen kytkennän hyväksymisen.

KytKentäkatsastustiedot viedään erikoisehtoihin eikä kytkentäkatsastussivulle. KytKentäkatsastustiedoista tulee käydä ilmi että kyseessä on ajoneuvolain 62 § mukainen kytkentäkatsastus ja mitä vetoautolta vaaditaan, esimerkiksi vetopöydän koko (vetotapin halkaisija) ja vähintään vetopöydältä vaadittu pystysuuntainen kuormitus.

9. Mitkä eivät ole hinattavia laitteita?

Hinattavana laitteena ei pidetä ajoneuvoa, joka on suunniteltu ja/tai rakennettu kuorman kuljetukseen soveltuvaksi. Tällainen ajoneuvo on perävaunu, vaikka sitä kuljetettaisiin tieliikenteessä kuormaamattomana (esimerkiksi päällystystyömaalla käytettävä veden kuljetukseen tarkoitettu säiliöperävaunu).

9.1 Siirtoakselisto (katso myös liite 2)

Joitain telamurskaimia on perinteisesti kuljetettu hinattavina laitteina vaihdettavalla irtoakselistolla (EK asetuksen 786/2012 5 § mukainen siirtoakselisto). Akselistossa on yleensä 2-5 akselia ja sitä voidaan käyttää useissa erilaisissa murskaimissa. Akselistoa vedetään tyhjänä ilman murskainta vetoaisalla kytkettynä seuraavan murskaimen siirtoa varten. Murskaimen kytkennässä näitä on käsitelty hinattavan laitteen kokonaisuutena, toisin sanottuna siirtoakseliston päälle asennettu murskain on katsottu hinattavaksi laitteeksi.

Ennen 29.4.2009 siirtoakselisto tulkittiin pääsääntöisesti hinattavaksi laitteeksi. Tämän johdosta ennen 29.4.2009 ensikertaa käyttöön otettu siirtoakselisto voidaan rekisteröidä hinattavaksi laitteeksi. 29.4.2009 tai sen jälkeen ensikertaa käyttöön otettu siirtoakselisto tulee rekisteröidä kuormaa kuljettavaksi perävaunuksi.

Hinattavan laitteen, joka muodostuu siirtoakselistosta ja murskainyksiköstä, vaatimustenmukaisuus määräytyy siirtoakseliston ensimmäisen käyttöönottoajankohdan mukaan, ei murskainyksikön. Vanha siirtoakselisto voidaan siis hyväksyä uuden murskainyksikön kanssa hinattavaksi laitteeksi riippumatta murskainyksikön ensimmäisestä käyttöönottoajankohdasta.

Erikoisehtoihin merkitään murskainyksikön valmistenumero ja muut yksilöintitiedot. Erikoisehtoihin on merkittävä myös murskainyksikön massat ja mitat siirtoakselistolla varustettuna. Siirtoakseliston rekisteritietoihin voidaan hyväksyä useampi murskainyksikkö vaihtoehtoisena käyttönä.

9.2 Kaapelikelavaunu

Liikenneministeriö on 4.6.1986 antanut kirjeen kaapelikelavaunujen luokittelusta. Kirjeen mukaan kaapelikelavaunut on voitu luokitella hinattaviksi laitteiksi, mikäli niitä käytetään vain kaapelikelojen

viemiseksi varastolta työpaikoille ja vaunua käytetään kaapelin purkamisen apuna.

Tällaisen kaapelikelavaunun massat merkitään rekisteriin siten, että punnittu omamassa merkitään myös tieliikenteessä sallituksi massaksi (kokonaismassa). Valmistajan kilvessä tai -todistuksessa olevat tekniset massat merkitään teknisesti suurimmaksi sallituksi massoiksi. Näin ollen teknisen massojen ja oman massan eli tieliikennemassan välillä on kantavuutta esim. kaapelikelalle, mutta tieliikennekantavuutta ei ole.

Rekisteritietoihin on tehtävä seuraava merkintä:

Hinattavaa laitetta siirrettäessä varaston ja työkohteen välillä saadaan siitä purettavaksi tarkoitettu tai tyhjäksi purettu kaapelikelat kuljettaa teknisen kokonaismassan sallimissa rajoissa laitteen mukana.

29.4.2009 tai sen jälkeen käyttöön otetut kaapelikelavaunut merkitään tavalliseksi kuormaa kuljettavaksi perävaunuksi eikä hinattavaksi laitteeksi. Tämä tapa otetaan käyttöön ohjeen voimaantullessa. Aikaisemmin hinattaviksi laitteiksi hyväksytyt uudehkoja kaapelikelavaunuja saadaan käyttää edelleen tieliikenteessä.

9.3 Soppatykki

Soppatykki luokitellaan hinattavaksi laitteeksi, jonka rakenne ei ole alun perin valmistettu kuorman kuljettamista varten. Soppatykki voidaan myös rekisteröidä perävaunuksi jos se täyttää ensimmäisenä käyttöönottoajankohtana voimassa olleet perävaunuja koskevat vaatimukset ja sillä voidaan kuljettaa ruokaa.

Massat määritellään samoin perusteiden kuin muissa hinattavissa laitteissa. Punnittu omamassa on sama kuin tieliikenteessä suurin sallittu kokonaismassa ja valmistajan kilven massat ovat teknisesti suurimmat sallitut massat. Perävaunuksi hyväksytyt soppatykin valmistajan kilvessä olevat tekniset massat ovat myös tieliikenteessä suurimmat sallitut massat.

9.4 Välivaunu

Välivaunu on erikoiskuljetukseen käytettävän puoliperävaunun kytkemiseen tarkoitettu puoliperävaunun tavoin kuormittuva välivaunu, joka jakaa puoliperävaunulta tulevan kuormituksen vetoauton vetopöydälle ja välivaunun akselistolle.

Ennen 29.4.2009 välivaunu luokiteltiin hinattavaksi laitteeksi, ajoneuvolaki 1090/2002 18 §. 29.4.2009 kumottiin ajoneuvolain 18 § (hinattavan laitteen määritelmä). Tämän johdosta välivaunu, joka on otettu ensimmäistä kertaa käyttöön 29.4.2009 tai sen jälkeen luokitellaan puoliperävaunuksi eikä hinattavaksi laitteeksi.

10. Jarruton hinattava laite

Jarruttoman hinattavan laitteen kytkennästä on säädetty asetuksessa ajoneuvon käytöstä tiellä 32 a §.

11.Ohjeen voimaantulo ja sovellusalue

Tämä ohje koskee hinattavan laitteen rekisteröintikatsastusta ja yksittäishyväksyntää, joka tehdään ohjeen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

LIITTEET: Selvitys hinattavan laitteen käyttöönottopäivämäärästä, liite 1

Ohjeita siirtoakseliston katsastukseen tai yksittäishyväksyntään, liite 2

Yksikönpäällikkö Otto Lahti

Tarkastaja Petteri Hietala